

مطالعه گرادیان دانسیته در سه نوع تخته فیبر با دانسیته متوسط (MDF) مورد مصرف در ایران

سعید کاظمی نجفی^۱، علی شالبافان^۲ و مجید چهارم‌حالی^۲

چکیده

گرادیان دانسیته در سه نوع تخته فیبر با دانسیته متوسط (MDF) رایج و مورد مصرف در بازار داخلی ایران با روش مستقیم (حذف تدریجی لایه‌ها) اندازه‌گیری و به همراه مدول الاستیسیته، مدول گسیختگی، چسبندگی داخلی، درصد جذب آب و واکنشیدگی ضخامت تخته‌ها مورد مطالعه قرار گرفت. تخته‌های مورد مطالعه از نظر شکل دارای پروفیل دانسیته متقارن و نرمال بودند. ولی در یکی از تخته‌ها پروفیل عمیق تری مشاهده شد که مدول الاستیسیته و مدول گسیختگی بیشتری را نشان داد. چسبندگی داخلی نمونه‌ها اختلاف معنی‌داری را نشان ندادند.

واژه‌های کلیدی: پروفیل دانسیته، تخته فیبر نیمه سنگین (MDF)، مدول الاستیسیته، چسبندگی داخلی، درصد جذب آب، واکنشیدگی ضخامت

۱- استادیار دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی دانشگاه تربیت مدرس Email: skazemi@modares.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه

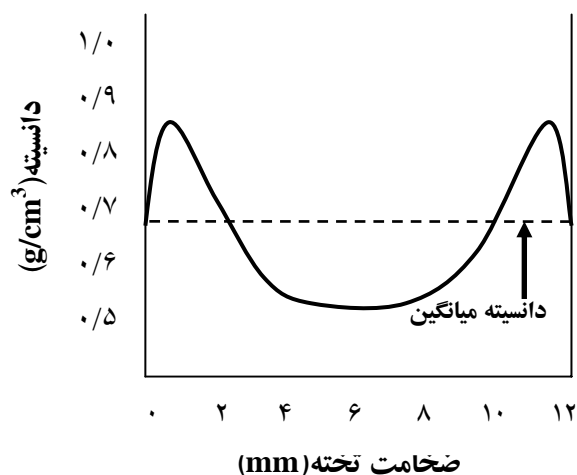
تخته فیبر با دانسیته متوسط^۱ یا MDF یکی از مواد مرکب چوبی است که بیشترین رشد را از نظر تولید و مصرف نسبت به سایر مواد مرکب موجود و قابل دسترس در بازار مصرف دارد. کاربردهای MDF در بسیاری از زمینه های مصرف نظیر مبلمان، کابینت آشپزخانه، و مبلمان آماده مونتاژ (RTA)^۲ در حال افزایش است. در ایران نیز مصرف این مواد طی چند سال اخیر بسرعت رو به افزایش بوده است و با توجه به استقبال عمومی مصرف کنندگان، احداث چند کارخانه تولید MDF مورد توجه قرار گرفته است که یا به مرحله تولید رسیده اند یا در حال راه اندازی هستند. در حال حاضر انواع تخته های MDF با نام های مختلف (معمولا بر اساس نام کشور تولید کننده) در بازار مصرف موجود می باشد که بخش اعظم آنها وارداتی بوده و سهم کوچکی از آن را نیز تولیدات داخل تشکیل می دهد.

یکی از ویژگیهای کلیدی و بسیار مهم MDF، پروفیل دانسیته^۳ آن در ضخامت تخته می باشد. پروفیل دانسیته تغییرات دانسیته تخته را در ضخامت تخته شرح می دهد و معمولا U شکل بوده و به صورت دانسیته بالای لایه سطحی و دانسیته پایین لایه مرکزی (مغز) منعکس می شود (شکل شماره ۱). به طور کلی پروفیل دانسیته در ضخامت تخته متقارن بوده و صفحه واقع در وسط ضخامت تخته صفحه تقارن پروفیل دانسیته در ضخامت را تشکیل می دهد. معمولا برای پروفیل دانسیته اصطلاحات مختلفی بکار برده می شود که می توان به پروفیل عمودی دانسیته، گرادیان دانسیته، گرادیان عمودی دانسیته و توزیع عمودی دانسیته اشاره نمود (۲).

¹ Medium Density Fiberboard

² Ready to assemble furniture

³ Density profile

شکل شماره ۱- پروفیل دانسیته در MDF

چگونگی شکل گیری پروفیل عمودی دانسیته در مواد مرکب چوبی شامل تخته خرده چوب، OSB، تخته فیبر و MDF به صورت جامع مورد بررسی قرار گرفته است (۱۲-۸، ۱۵) و نتایج نشان می دهد که این شکل گیری از ترکیب واکنش هایی است که در طی دو مرحله در هنگام پرس گرم اتفاق می افتند: ۱- مرحله بسته شدن پرس یعنی زمانی که طول می کشد تا صفحات گرم پرس به سطح کیک الیاف تماس پیدا کنند تا کیک به ضخامت نهایی برسد. تغییر زمان بسته شدن پرس (سرعت بسته شدن پرس) سبب تغییر پروفیل دانسیته می شود. بسته شدن سریع دهانه پرس باعث می شود تا پروفیل دانسیته عمیق تری بوجود آید. ۲- زمانی که بعد از رسیدن کیک الیاف به ضخامت نهایی تا باز شدن پرس طی می شود. از عوامل مهم تاثیرگذار در این مراحل می توان به شکل و قابلیت تراکم پذیری الیاف، رطوبت و توزیع آن در کیک الیاف، شرایط پرس در هنگام ساخت تخته شامل یکنواختی فشار پرس، زمان و درجه حرارت پرس اشاره نمود.

پروفیل دانسیته با ویژگیهای کاربردی MDF همبستگی زیادی دارد. یک تخته MDF خوب برای چسب خوری، نقاشی، چاپ پذیری، پرداخت، رویهم گذاری و لامینه کردن باید یک پروفیل دانسیته عمیق داشته باشد یعنی دانسیته لایه سطحی آن به طور قابل ملاحظه ای بیشتر از دانسیته لایه مغزی باشد. لایه مرکزی یکنواخت تخته های MDF آنها را برای منبت کاری، قالب گیری و ماشینکاری مناسب می سازد. دانسیته همسان و یکنواخت در ضخامت تخته MDF، منتج به اتصال لبه ای بهتر خواهد شد(۹). همچنین پروفیل دانسیته خواص مهمی نظیر واکنشیدگی ضخامت، مدول الاستیسیت، مدول گسیختگی، چسبندگی داخلی (IB) و قدرت نگهداری پیچ و میخ را نیز تحت تاثیر قرار می دهد(۱، ۵، ۱۶-۱۴).

بدلیل ارتباط قوی بین گرادیان دانسیته و خواص MDF، شناخت آن در MDF برای محققان و تولید کنندگان این مواد اهمیت زیادی دارد و می تواند به عنوان یک عامل مهم کنترل کیفی مورد استفاده قرار گیرد. بدیهی است، عدم وجود یک گرادیان متقارن و نرمال در MDF نشان دهنده کنترل نامناسب متغیرهای فرایند ساخت بوده و باید نسبت به اصلاح آنها اقدام نمود. از طرف دیگر با کنترل متغیرهای ساخت می توان تخته‌هایی با پروفیل دانسیته دلخواه و متناسب به نوع مصرف آن تولید نمود. با توجه به انواع MDF های موجود و مورد مصرف در بازار داخلی ایران و اهمیت پروفیل دانسیته، در این تحقیق تعیین نحوه توزیع دانسیته در چند نوع MDF و ارتباط آنها با بعضی از خواص این تخته ها مورد مطالعه قرار گرفته که نتایج آن می تواند برای مصرف کنندگان این تخته مفید باشد.

مواد و روشها

سه نوع مختلف تخته MDF رایج و مورد مصرف در بازار داخلی برای انجام این مطالعه مورد استفاده قرار گرفتند که مشخصات آنها و کدهای اختصاص داده شده به هر

یک از آنها در جدول شماره ۱ آمده است. از هر نوع تخته MDF یک تخته انتخاب و از هر کدام ۶ نمونه به ابعاد ۵×۵cm تهیه شد. نمونه ها از سه قسمت مختلف تخته ها تهیه شدند.

جدول شماره ۱- مشخصات تخته های مورد مطالعه

کد تخته	کشور سازنده	ضخامت (mm)	رطوبت (%)
A	ایران	۱۶	۱ ± ۶
B	ترکیه	۱۶	۱ ± ۶
C	مالزی	۱۶	۱ ± ۶

از میان روشهای مستقیم و غیر مستقیم (مانند روشهای رادیو گرافی با اشعه X و گاما) که برای اندازه گیری و تعیین پروفیل دانسیته وجود دارد (۳، ۴، ۶، ۷، ۱۳)، روش وزنی که یک روش مستقیم می باشد و طی آن دانسیته تخته ها در ضخامت های مختلف با حذف لایه های نازک (به وسیله سمباده یا برداشت لایه های نازک) از آن به صورت متناوب اندازه گیری می شود، برای تعیین پروفیل دانسیته MDF های مورد مطالعه استفاده قرار گرفته است. به طور متناوب لایه ای به ضخامت ۰/۷ mm از نمونه ها حذف، و از طریق تعیین وزن و حجم نمونه باقیمانده، دانسیته لایه حذف شده تعیین و در نهایت پروفیل دانسیته در ضخامت تعیین و رسم گردید. لایه ها به تدریج از سطح یکی از نمونه تا مرکز آن حذف شده و در نمونه دیگر که به دقت در همسایگی آن انتخاب شده بود لایه ها از سطح مقابل حذف تا به مرکز آن برسد. از تلفیق این دو اندازه گیری پروفیل دانسیته رسم شد. دقت اندازه گیری وزن و ابعاد نمونه ها به ترتیب ۰/۱± گرم و ۰/۱ میلیمتر بوده است.

دانسیته متوسط نمونه ها به دو طریق اندازه گیری شد. روش اول: قبل از حذف لایه ها با تعیین حجم و وزن نمونه، روش دوم: بعد از تعیین پروفیل دانسیته و با استفاده از فرمول زیر (۱۳):

$$D = \sum_{i=1}^n D_i / n$$

که D_i دانسیته لایه حذف شده و n تعداد لایه ها می باشد.

برای اندازه گیری مدول الاستیسیته استاتیکی و مدول گسیختگی از آزمون خمش سه نقطه بارگذاری بر اساس استاندارد ASTM آیین نامه D1037-99 استفاده شد. مدول الاستیسیته در جهت موازی با جهت ساخت اندازه گیری شد. همچنین چسبندگی داخلی و واکنش پذیری ضخامت نمونه ها بر اساس استاندارد DIN-۶۸۷۶۳ اندازه گیری شد.

جهت بررسی و مقایسه خواص مختلف تخته ها از آزمون تجزیه واریانس یک طرفه داده ها در قالب طرح کاملاً تصادفی در سطح اطمینان ۹۵٪ استفاده شد. با توجه به وابستگی این آزمون به توزیع نرمال، قبل از انجام آزمون نحوه پراکنش داده ها با آزمون Shapiro-Wilk بررسی و در صورت لزوم تبدیل داده ها صورت گرفت. در مواردی که تفاوت تیمارهای مختلف مورد مقایسه معنی دار تشخیص داده شد با استفاده از آزمون دانکن مقایسه چند گانه میانگین ها انجام پذیرفت. لازم به ذکر است که برای تجزیه و تحلیل از نرم افزار SPSS استفاده شد.

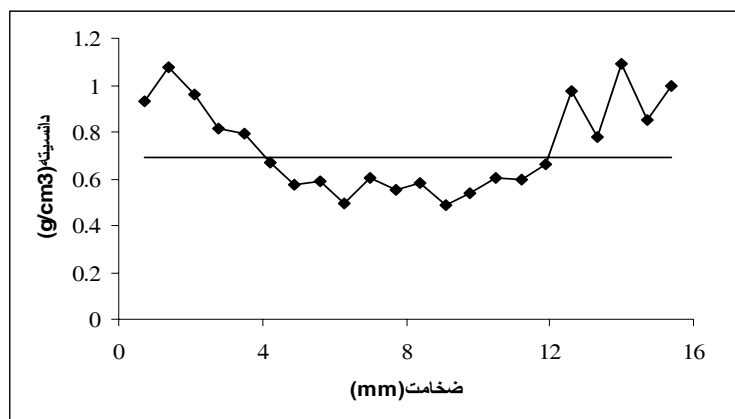
نتایج

پروفیل دانسیته اندازه گیری شده برای تخته های A، B، و C به ترتیب در شکل‌های شماره ۲، ۳ و ۴ نشان داده شده اند. همچنین مقادیر دانسیته میانگین (تعیین شده به وسیله دو روش مختلف)، دانسیته حداکثر و حداقل هر یک از تخته ها در جدول شماره

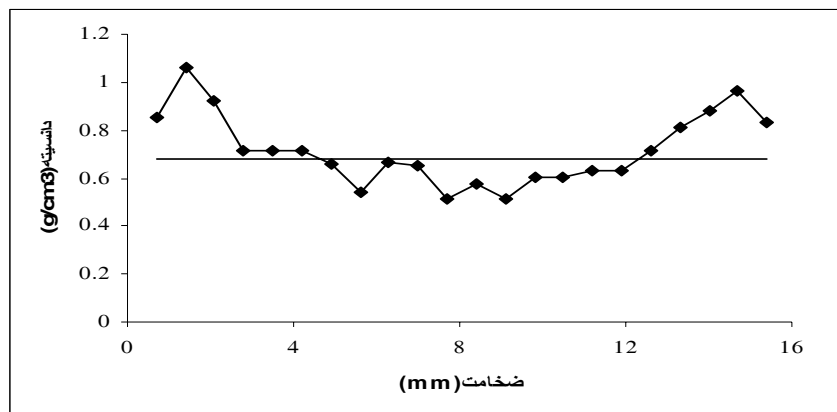
۲ آمده است. همان طور که مشاهده می شود در همه تخته ها دانسیته لایه های سطحی بیشتر از لایه های مرکزی می باشد و در همه آنها تقریباً تقارنی از دانسیته نسبت به لایه مرکزی دیده می شود که از این لحاظ با شکل نرمال گرادیان دانسیته مطابقت دارند. شکل‌های شماره ۲، ۳ و ۴ نشان می دهند که در تخته‌های A و B بالاترین دانسیته در نزدیکی سطح و در تخته C در سطحی ترین لایه دیده می شود

جدول شماره ۲ - دانسیته متوسط، حداقل و حداکثر تخته های مورد استفاده

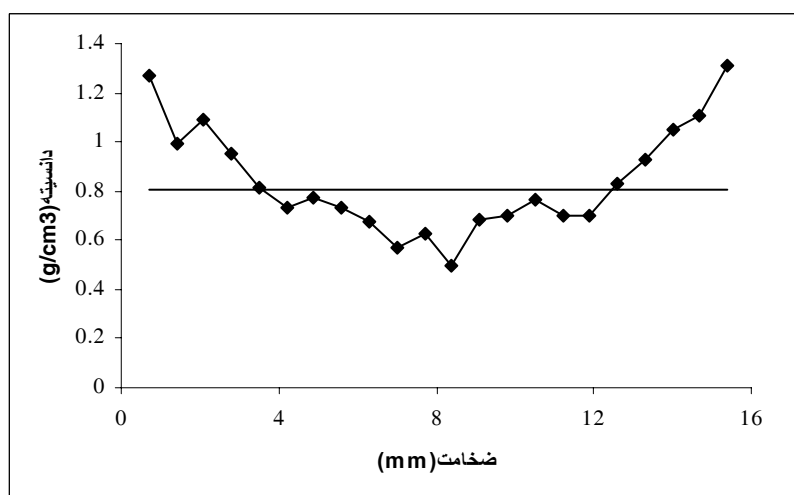
کد تخته	دانسیته میانگین (g/cm^3)		دانسیته حداکثر (g/cm^3)	دانسیته حداقل (g/cm^3)
	روش اول	روش دوم		
A	۰/۶۹	۰/۷۳	۰/۴۵	۱/۰۹
B	۰/۶۹	۰/۷۲	۰/۵۱	۰/۹۶
C	۰/۸۱	۰/۸۴	۰/۵۰	۱/۳۱

شکل شماره ۲ - پروفیل دانسیته در تخته A

شکل شماره ۳- پروفیل دانسیته در تخته B

شکل شماره ۴ - پروفیل دانسیته در تخته C

مقایسه دانسیته لایه های سطحی در تخته های مختلف نشان می دهد که دانسیته لایه سطحی در تخته C به طور معنی داری بیشتر از تخته های A و B می باشد در حالی که بین دانسیته های حداقل (دانسیته لایه مرکزی) تفاوت معنی داری بین تخته ها دیده

نمی شود. اختلاف بین دانسیته های حداکثر و حداقل نشان می دهد که تخته C گرا دیان دانسیته عمیق تری نسبت به تخته های A و B دارد. افزایش دانسیته از مغز به سطح تخته های A، B و C به ترتیب ۱۲۲، ۸۸ و ۱۶۲ درصد می باشد. در پروفیل دانسیته تخته های A و B لایه مرکزی پهن تری نسبت به تخته C دیده می شود.

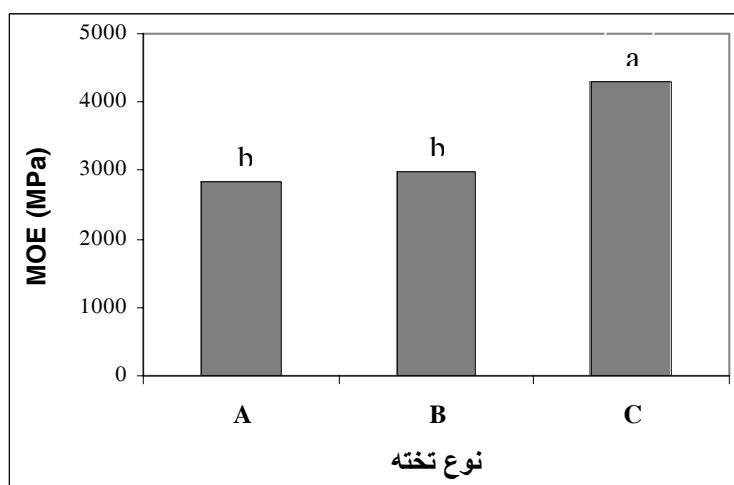
دانسیته متوسط تخته C به طور معنی داری بیشتر از تخته های A و B مشاهده شده است، ولی اختلاف بین دانسیته تخته های A و B معنی دار نبوده است. مقایسه دانسیته متوسط بدست آمده از دو روش نشان می دهد که دانسیته متوسط بدست آمده از پروفیل دانسیته (روش دوم) برای تخته های A، B و C به ترتیب ۶/۴، ۵/۴ و ۴ درصد بیشتر از روش اول است.

از مولفه های پروفیل دانسیته برای تخمین ناهمگنی MDF ها در ضخامت آنها استفاده شده است (جدول شماره ۳). نسبت دانسیته حداکثر به حداقل (D_{max} / D_{min}) نشان می دهد که تخته C ناهمگنی بیشتری در ضخامت به ترتیب نسبت به تخته A و B دارد. با دخیل کردن دانسیته متوسط در بیان ناهمگنی (مولفه $D_{max} - D_{average}$) نتیجه تغییر می کند طوری که تخته A ناهمگنی بیشتری در ضخامت به ترتیب نسبت به تخته C و B نشان می دهد.

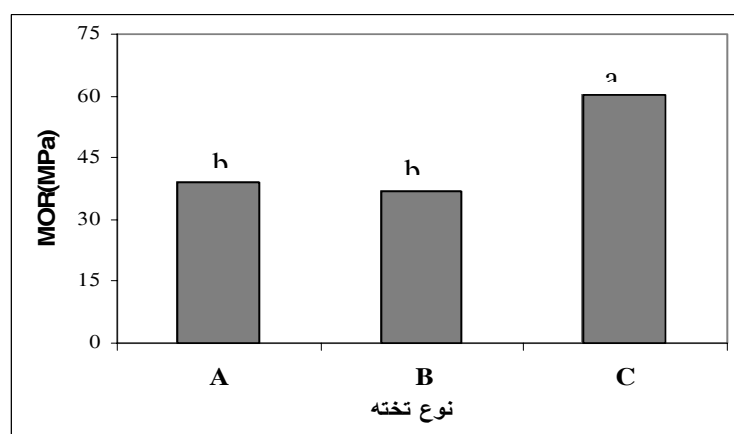
جدول شماره ۳- ناهمگنی تخته ها بوسیله پارامترهای پروفیل دانسیته

نوع تخته			نسبت ها
C	B	A	
۲/۶۲	۱/۸۸	۲/۲۲	D_{max} / D_{min}
۱/۳۸	۱/۱۴	۱/۵	$(D_{max} - D_{average}) / (D_{average} - D_{min})$

شکل‌های شماره ۵ و ۶ به ترتیب مدول الاستیسیته و مدول گسیختگی تخته‌های مورد مطالعه را نشان می‌دهند. همان‌طور که ملاحظه می‌شود مدول الاستیسیته و مدول گسیختگی تخته C به طور معنی‌داری بیشتر از تخته‌های A و B است، ولی بین تخته‌های A و B اختلاف معنی‌داری مشاهده نشده است.

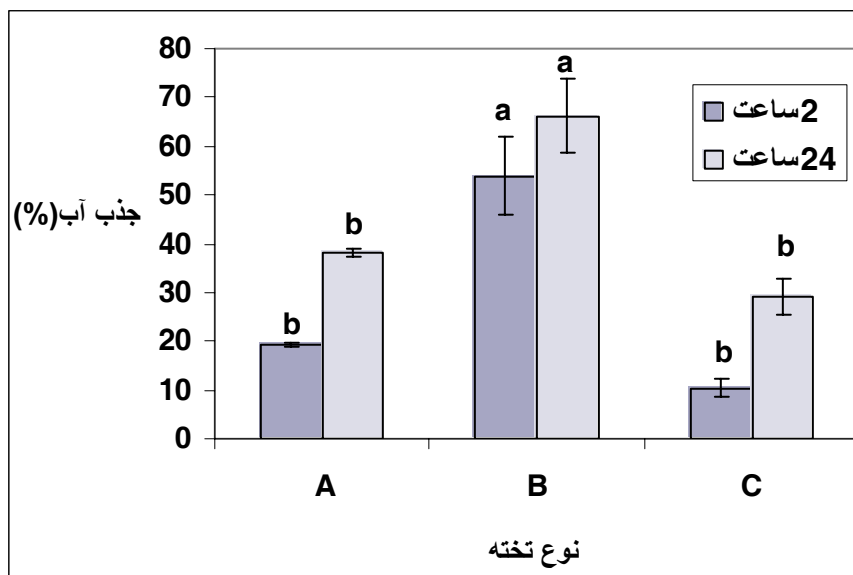
شکل شماره ۵- مدول الاستیسیته تخته‌های مختلف

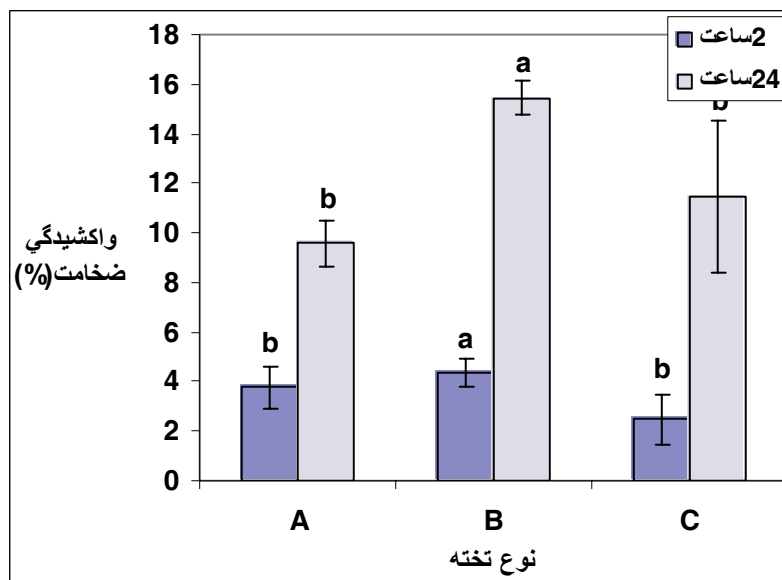
شکل ۶- مدول گسیختگی تخته‌های مختلف

نتایج آزمون های آماری نشان داد که بین مقادیر چسبندگی داخلی تخته ها اختلاف معنی داری وجود ندارد. مقادیر چسبندگی داخلی تخته های A، B و C به ترتیب ۰/۴۳، ۰/۲۸ و ۰/۴۰ مگاپاسگال بدست آمده است.

شکلهای شماره ۷ و ۸ به ترتیب نمودار های جذب آب و واکنشیدگی ضخامت را بعد از ۲ و ۲۴ ساعت غوطه وری در آب نشان می دهند. نتایج نشان می دهند که جذب آب و واکنشیدگی ضخامت تخته B به طور معنی داری بیشتر از تخته های A و C می باشد. به طور کلی بیشترین درصد جذب آب (۶۶/۵٪) بعد از ۲۴ ساعت غوطه وری در تخته B و کمترین درصد جذب آب (۱۰/۵٪) در تخته C بعد از ۲ ساعت مشاهده شده است. همچنین بیشترین درصد واکنشیدگی ضخامت (۱۵/۵٪) بعد از ۲۴ ساعت غوطه وری در تخته B و کمترین درصد واکنشیدگی ضخامت (۲/۵٪) در تخته C بعد از ۲ ساعت مشاهده گردید. با افزایش زمان غوطه وری از ۲ ساعت به ۲۴ ساعت درصد جذب آب ۹۶، ۲۲ و ۱۷۸ درصد و واکنشیدگی ضخامت ۱۵۵، ۲۵۴ و ۳۶۵ درصد به ترتیب در تخته های A، B و C افزایش یافته است.

شکل شماره ۷- درصد جذب آب در تخته های مختلف

شکل شماره ۸- واکنشیدگی ضخامت در تخته های مختلف

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج بدست آمده در تخته های مختلف دانسیته لایه های سطحی بیشتر از لایه های مرکزی می باشد و در همه آنها تقریباً تقارنی از دانسیته نسبت به لایه مرکزی دیده می شود که از این لحاظ با شکل نرمال گرادیان دانسیته مطابقت دارند. با توجه به اختلاف دانسیته لایه های سطحی و مرکزی نیز نشان داد که تخته C پروفیل دانسیته عمیق تری نسبت به تخته های دیگر دارد.

با توجه به ضخامت یکسان تخته ها، دانسیته بیشتر و عمیق تر تخته C رامی توان چنین توجیه کرد که حجم الیاف بیشتری در تخته C مورد استفاده قرار گرفته؛ بنابراین فشردگی الیاف در لایه های سطحی (ضریب فشردگی) افزایش یافته که منجر به افزایش دانسیته لایه سطحی و در نتیجه پروفیل دانسیته عمیق تر شده است.

عدم وجود دانسیته حداکثر در سطحی ترین لایه در تخته های A و B (برخلاف تخته C) بیانگر این است که نحوه واحد سمباده زنی در تخته های مختلف فرق می کند. به طور کلی بعد از پرس گرم لایه سطحی تقریباً سست و متخلخلی در سطح تخته ها تشکیل می شود که ناشی از پلیمر شدن زود هنگام رزین پیش از فشردگی و تراکم کامل کیک الیاف می باشد (۱). وجود این لایه ضمن اینکه موجب ناصافی سطح تخته ها شده، سبب می شود که دانسیته حداکثر در سطحی ترین لایه تخته اتفاق نیافتد. حذف لایه سست و متخلخل مذکور به وسیله سمباده زنی سبب بهبود کیفیت سطحی تخته ها می شود. پروفیل دانسیته تخته های مورد مطالعه نشان می دهند که در تخته C لایه مذکور به وسیله سمباده زنی به طور کلی از دو سطح تخته حذف شده است. در تخته A این لایه در یک طرف حذف شده است ولی در لایه دیگر بخشی از آن وجود دارد، در حالی که در تخته B بخشی از این لایه در هر دو سطح موجود است.

مدول الاستیسیته و مدول گسیختگی بالاتر در تخته C به لایه سطحی متراکم تر و گرادیان دانسیته عمیق تر آن مربوط می شود. به طور کلی دانسیته عمیق تر به مقدار زیادی سبب بهبود مدول های الاستیسیته و گسیختگی می شوند (۱، ۱۴، ۱۶).

به طور کلی با افزایش دانسیته، چسبندگی داخلی افزایش می یابد. البته این در حالی است که سایر عوامل موثر بر چسبندگی داخلی مانند نوع و مقدار چسب و به ویژه پروفیل دانسیته ثابت باشند. در واقع با افزایش دانسیته و ثابت بودن پروفیل دانسیته، فشردگی و تراکم (دانسیته) لایه میانی نیز افزایش می یابد که سبب بالا رفتن چسبندگی داخلی می شود. اگر چه دانسیته تخته C به طور معنی داری بیشتر از تخته های دیگر است ولی به علت گرادیان دانسیته عمیق تر در تخته C، اختلاف معنی داری بین دانسیته لایه های میانی این تخته با تخته های A و B مشاهده نشده است که می تواند به خوبی عدم اختلاف معنی دار بین چسبندگی داخلی تخته های مختلف را توضیح دهد.

کمتر بودن جذب آب در تخته C را می توان به دانسیته بیشتر این تخته نسبت به تخته های دیگر نسبت داد. در واقع در دانسیته بالاتر (و ضخامت های یکسان) فشردگی افزایش یافته و میزان خلل و فرج کاهش می یابد بنابراین میزان جذب آب کاهش می یابد.

به طور کلی واکنشیدگی ضخامت تخته ها ناشی از واکنشیدگی تخته در لایه های مختلف است (۱، ۱۶) و به همین منظور پروفیل دانسیته بر واکنشیدگی تخته ها تاثیر می - گذارد. نفوذ و انتشار آب در تخته ها متأثر از دانسیته لایه های سطحی است و هرچه دانسیته لایه سطحی بیشتر باشد میزان نفوذ کمتر است. به همین دلیل روند میزان جذب آب و واکنشیدگی ضخامت در ۲ ساعت غوطه وری تخته ها به صورت $B > A > C$ می باشد که متناسب با روند تغییرات دانسیته لایه سطحی می باشد. در واقع تخته B به دلیل دانسیته سطحی کمتر نفوذ پذیری بیشتری داشته و جذب آب و واکنشیدگی آن

بیشتر می باشد. اما در زمان طولانی تر غوطه وری (۲۴ ساعت) زمان کافی برای نفوذ آب مهیا می گردد و با توجه به تخلخل بیشتر لایه های مرکزی، جذب آب و واکنشیدگی در تخته هایی که دانسیته سطحی بیشتری داشتند به سرعت افزایش می یابد. به همین منظور روند تغییرات جذب آب و واکنشیدگی در ۲۴ ساعت کمی متفاوت از ۲ ساعت می باشد (A>C>B).

دو سازکار متضاد را در مورد واکنشیدگی ضخامت می توان فرض کرد: اثر دانسیته و عملکرد چسب. با افزایش دانسیته تخته ها و همچنین در گرادیان های عمیق تر واکنشیدگی ضخامت افزایش می یابد (۱، wang). از طرف دیگر ضریب فشردگی بالاتر سبب بهبود عملکرد چسب می شود که می تواند سبب کاهش واکنشیدگی ضخامت شود (17). بنابراین با توجه به نتایج بدست آمده احتمالاً اثر عامل فشردگی و عملکرد چسب در ۲ ساعت غوطه وری حاکم بوده است و با افزایش زمان نقش دانسیته و پروفیل آن بیشتر شده است.

به طور کلی با توجه به ارتباط زیاد خواص کاربردی MDF با پروفیل دانسیته، انتخاب تخته های موجود در بازار با پروفیل دانسیته مناسب برای کاربرد های دلخواه و یا ساخت تخته های با پروفیل مناسب در داخل کشور از طریق بهبود شرایط پرس می تواند سبب استفاده بهینه از این فراورده ها و بهبود کیفیت محصولات ساخته شده از این تخته ها شود که منجر به استفاده بهینه از مواد اولیه و همچنین رضایت مشتریان خواهد شد. همچنین اطلاعات حاصل از مطالعه پروفیل دانسیته می تواند به عنوان یک روش کنترل کیفی موثر نقش مهمی در کنترل متغیر های فرایند ساخت داشته باشد.

منابع مورد استفاده

۱. دوست حسینی، ک.، ۱۳۷۹. فناوری تولید و کاربرد صفحات فشرده چوبی، جلد اول، انتشارات دانشگاه تهران، ۶۴۸ صفحه.
۲. کاظمی نجفی، س.؛ بوکور، و. و ابراهیمی، ق.، ۱۳۸۴. مطالعه گرادیان دانسیته در سه نوع تخته خرده چوب ایران، مجله منابع طبیعی ایران ۵۷ (۴): ۷۳۷-۷۲۹
- 1- Laufenberg, T. L., 1986. Using gamma radiation to measure density gradients in reconstituted wood products. Forest products. Forest Prod. J. 36(2):59-62
- 2- Relss, M., 2005. Online Monitoring the density distribution with the density analyser. Grecon, 1-8.
- 3- Schulte, M. and Fruhwald, A., 1997. Some investigation concerning density profile, internal bond and relating failure position of particleboard. Holz als roh – und Werkstoff 55: 289-294.
- 4- Stevens, R. R., 1978. Slicing apparatus aids in determination of layer-density of particleboard. Forest Prod. J. 28(9):51-52.
- 5- Titta, M., Olkkonen H., Lappalainen, T., 1996. Density measurement of particleboard, veneer and wood specimens by narrow beam gamma absorption technique, Proceeding of 10th International Symposium on Nondestructive Testing of Wood, PP: 87-200.
- 6- Wang, S., Winistorfer, P. M., 2000. Fundamentals of vertical density formation in wood composites. Part II: Methodology of vertical density formation under dynamic conditions, Wood and Fiber Science, 32(2): 220-238.
- 7- Wang, S. Winistorfer, P. Young, T. M., 2004. Fundamentals of vertical density formation in wood composites. Part III. MDF density formation during hot – pressing. Wood and Fiber Science, 36(1): 17-25.
- 8- 10- Wang, S. winistorfer, P. Young, T. M. Helton, C., 2001. Step-closing pressing of medium density fiberboard: Part 1. Influences on the vertical profile. Holz als Roh –und Werkstoff, 59:19-26.
- 9- 11- Winstorfer, P. M., Moschler, W. W., 2001. Dynamic of mat consolidation during pressing: what we ve learned with our in press radiation system for pressing wood com posite, SPIE VOL. 2944:324-334.
- 10- 12- Winstorfer, P. M., Moschler, W. W., Wang, S., Depaula, E. and Bledsoe, B. L., 2000. Fundamentals of vertical density profile formation

- in Wood composites. Part I: In – Situ density measurement of the consolidation process, *Wood and Fiber Science*, 32(2):209-219.
- 11- 13- Winstorfer, P. M., Xu, M. and Wimmer, R., 1995. Application of drill resistance technique for density profile measurement in wood composite panels. *Forest Prod. J.* 45(60): 90-93
  - 12- 14-Wong , E. D., 1999, Effects of density profile on the mechanical properties of particleboard, *Wood Research* 86: 19-33.
  - 13- 15-Wong , E. D., Zhang, M., Wang, Q. and Kawai, S., 1998, Effects of mat moisture content and press closing speed on the formation of density profile and properties of particleboard. *J. Wood Sci.* 44:287-295.
  - 14- Wong , E. D., Zhang, M. and Kawai, S., 1999, Formation of the density profile and its effects on the properties of particleboard. *Wood Science and Technology* 33:327-340.
  - 15- Xu, W. and Suchsland, O., 1998. Variability of particleboard properties from single and mixed species processes. *Forest Prod. J.* 48(9): 68-74